

Проект „СВОБОДА ЗАД РЕШЕТКИТЕ”

Младежки форум 2001 –
Разград

Програма BG 15 „Корекционни услуги, включително
без прилагане на мерки за задържане”
Договор 93-00-142/12.03.2015г.

Център на НПО
в Разград

ПРЕСТОЯТ НА ЕДНО ЛИЦЕ ЛИШЕНО ОТ СВОБОДА В МЯСТОТО ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЕТО ДО ГОЛЯМА СТЕПЕН СЕ ОПРЕДЕЛЯ ОТ ПРАВИЛАТА И ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ЛИШЕНИТЕ, РЕГЛАМЕНТИРАНИ В ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО. ЕТО НАКРАТКО КАКВО ПРЕДВИЖДА ЗАКОНЪТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЯТА И ЗАДЪРЖАНЕ ПОД СТРАЖА И НЕГОВИЯТ ПРАВИЛНИК ЗА ПРИЛОЖЕНИЕ.

Права на лишените от свобода

Чл. 22. ЗИН По време на престоя в приемното отделение администрацията съдейства на лишения от свобода за решаване на лични проблеми, свързани с опазването и съхраняването на имуществото, трудови, семейни и други въпроси, възникнали по повод привеждането на присъдата в изпълнение. По преценка на началника на затвора или на поправителния дом може да бъде разрешено свиждане.

Чл. 23. ЗИН Лишените от свобода могат да се ползват от всички установени от законите права с изключение на:

- а) правата, от които са лишени с присъда;
- б) правата, които им са отнети или ограничени изрично със закон или с друг нормативен акт;
- в) правата, чието упражняване е несъвместимо с изпълнението на наказанието.

Чл. 41, ал. 1 НК Изтърпяване на наказанието лишаване от свобода се съпровожда с подходящ труд, съответно заплатен общественополезен труд, чрез който се цели превъзпитанието на осъдените, както и създаването и повишаването на тяхната професионална квалификация.

Ал. 3. Положеният труд се зачита за намаляване срока на наказанието, като два работни дни се считат за три лишаване от свобода.

Чл. 24. ЗИН Лишените от свобода имат право да получават подходяща работа съобразно с изискванията на чл. 64.

Чл. 64. ЗИН Работата, която трябва да изпълнява лишеният от свобода, се определя от администрацията съобразно съществуващите възможности, като се вземат предвид възрастта, полът, здравословното му състояние и работоспособност, нуждите на поправянето и превъзпитанието, изискванията на охраната и режима, професионалната квалификация и интересите му.

Чл. 37, ал. 1 ПВР лишените от свобода са длъжни да изпълняват възложената им работа, да уплътняват работното време и да спазват правилата за охраната на труда.

Чл. 26, ал. 3 ЗИН Лишените от свобода имат право на непрекъсната междудневна почивка не по-малко от 12 часа и непрекъсната седмична почивка не по-малко от 38 часа, а при производства с непрекъсната работа и при промяна на смените - не по-малко от 24 часа.

Чл. 28, ал. 1 ЗИН Лишените от свобода, които през последните десет месеца са работили най-малко осем месеца, имат право на неплатена годишна почивка в размер на четиринадесет работни дни. Заетите на работа в особено вредни и опасни производства имат право на допълнителна неплатена почивка в размер, установен за съответните категории работници и служители.

Чл. 30, ал. 4 ЗИН Лишените от свобода могат да получават лекарства отвън по предписание на лекар от лечебното заведение в местата за лишаване от свобода. За страдащите от психически разстройства и тежки хронични заболявания се полагат особени грижи.

Чл. 33, ал. 1 ЗИН Лишените от свобода съобразно с установените за съответния режим норми имат право на:

- а) престой на открито не по-малко от един час на ден;
- б) свиждания. Разговорът по време на свижданията се провежда на български език. Когато осъденият или посетителите му не владеят български език, администрацията осигурява за тяхна сметка преводач;
- в) кореспонденция и хранителни пратки, които подлежат на проверка от администрацията;
- г) парични суми за задоволяване на лични нужди. Лишените от свобода ползват само суми, получени като възнаграждение или награда през време на изтърпяване на наказанието. С изпратени отвън пари могат да разполагат само непълнолетните, нетрудоспособните и неработещите по независещи от тях причини и тези, които въпреки добросъвестното им отношение към трудовете задължения не получават възнаграждение, покриващо полагащите се по режима суми;
- д) ползване за своя сметка на телефонен пост за селищно и междуселищно избиране по ред, установен от главния директор на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията".

Чл. 48, ал. 1 ПВР Престоят на открито се провежда на определени за целта места под надзора на служители от охранителния състав.

Чл. 35, ал. 4 ППЗИН Престоят може да бъде прекратен, ако лишеният от свобода нарушава реда за провеждането му.

Чл. 36, ал. 1 ППЗИН Свижданията се провеждат в предварително определени дни и в специално обзаведени помещения в присъствието на служител от администрацията.

Чл. 37, ал. 1 ППЗИН Лишените от свобода имат право на кореспонденция без ограничения в броя на писмата, които изпращат или получават.

Ал. 2 Когато съдържанието на писмото е такова, че по охранителни, режимни и възпитателни съображения не следва да бъде предадено или изпратено, инспектора социална дейност уведомява лишения от свобода и прилага писмото към досието му.

Чл. 60, ал. 1 ПВР Кореспонденцията на лишените от свобода, включително и тази със защитниците и поверениците подлежат на проверка, която има за цел да предотврати нарушения на сигурността в местата за лишаване от свобода или внасянето на неразрешени предмети.

Ал. 2. Съдържанието на писмата не подлежи на цензуриране. Когато са налице съображения от охранителен характер, писмото се прилага към досието на лишения от свобода, за което той се уведомява.

Чл. 39, ал. 1 ППЗИН Лишените от свобода имат право на две хранителни пратки на месец. Получените в повече по брой или надвишаващи определеното тегло хранителни прати по искане на лишения от свобода му се предават за следващия период или се връщат за негова сметка на подателя.

чл. 34, ал. 1 ЗИН Лишените от свобода имат право да получават и да четат вестници, списания и книги и да изучават чужди езици. Те могат да слушат предавания на радио и да

гледат телевизия по ред, установен от началника на съответното място за лишаване от свобода.

(2) Лишените от свобода имат право да създават и да публикуват свои авторски произведения.

(3) Лишените от свобода могат да се срещат с журналисти с разрешение на началника на затвора или на поправителния дом. Те могат да бъдат фотографирани, филмирани или записвани само с тяхно съгласие.

Чл. 44, ал. 2 ПВР Всеки лишен от свобода има право на достъп до библиотеката. Обменът на книги се извършва не по-рядко от два пъти месечно

Задължения на лишените от свобода

Чл. 38 ЗИН Лишените от свобода са длъжни:

- а) да изпълняват възложената им от администрацията работа;
- б) да се грижат за опазване на имуществото;
- в) да спазват установените за тях правила;
- г) да изпълняват точно распоредданията и заповедите на съответните длъжностни лица;

Чл. 4, ал. 1 ПВР Лишените от свобода са длъжни:

1. Да спазват реда в затвора или затворническото общежитие;
2. Да изпълняват распоредданията на служителите;
3. Да полагат грижи за опазване на имуществото и за поддържане на хигиената, в помещенията, където са настанени или работят.

На лишените от свобода не се разрешава

Чл. 40 ЗИН На лишените от свобода е забранено:

- а) да внасят и държат при себе си предмети, които не са разрешени, а на настанените в затворите, поправителните домове и затворническите общежития от закрит тип - и пари;
- б) да продават, купуват, даряват и заменят помежду си вещите, с които разполагат, както и да си правят възмездни услуги;
- в) да употребяват спиртни напитки и наркотични средства, а на непълнолетните - и да пушат;
- г) да играят хазартни и други забранени от администрацията игри;
- д) да получават и притежават печатни и други материали с порнографско съдържание или проповядващи национална, етническа, расова или религиозна омраза;
- е) да провеждат митинги и групови протести;
- ж) да провеждат събрания, които не са разрешени от администрацията;
- з) да се придвижват безконтролно в и извън района на местата за лишаване от свобода, освен в случаите, предвидени в този закон.

Чл. 4, ал. 2 ПВР На лишените от свобода не се разрешава:

1. да заменят леглата си и да се настаняват в други спални помещения без съответното распоредждане на длъжностно лице;
2. да предават бележки или осъществяват контакт с лишени от свобода, които са изолирани по дисциплинарен ред;
3. да влизат в служебни кабинети и помещения без предварителното съгласие на съответното длъжностно лице.

«Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Норвежкия финансов механизъм 2009-2014. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Сдружение „Младежки форум 2001 – Разград“ и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Програмния оператор или на Донора.»